

πασε και κάθησε.

"Η μέρα περνούσε αργά. Κατά τὸ μεσημέρι ὁ ἄγνωστος κάθηκε. Ξαναπέρασε κατά τις πέντε κι' ἀπό τούτε δὲν τὸν ξανάειδαν ἐκείνη τὴν ἡμέρα.

"Ο Λεβέκ γύρισε τὴν νύχτα στὸ σπίτι. Τοῦ εἶπαν τὸ πρᾶγμα κι' αὐτὸς ἔβγαλε κάποιο συγκέφαλο :

— Θύ εἰνε κανένας ψυχάδικος ἢ κανένας κακός ἄνθρωπος.

Και κοιμήθηκε ἥσυχος, ἐνῷ οἱ δικοὶ τοῦ, συλλογιζόντουσαν αὐτὸν τὸν ἀλητή ποὺ τοὺς κοίταζε μὲ τόσο ἀλλόκοτα μάτια.

"Οταν ἡμέρασε εἶχε πάρει δυνατὸς ἀέρας κι' ὁ φαρός βλέποντας πώς δεῖ νὰ μπορούσε νὰ ἀνοιχτεῖ γιὰ νὰ φαρέψει, κάθησε σπίτι, βιοηθῶντας τὴν γυναῖκα του στὸ μπάλωμα τῶν διχτυῶν.

Κατά τὶς ἑννέα, ἡ μεγάλη κόρη τοῦ Μαρτέν ποὺ εἶχε πάρει γιὰ φωμῖ, ξαναγύρισε, τρέχοντας τρομαγμένη, φοναζόντας:

— Μαμά, νά τον τάλι!

— Η μητέρα ταράχτηκε καὶ, κατάχλωμη, εἶπε στὸν ἄντρα τῆς :

— Πήγαινε νά τοῦ πῆς; Λεβέκ, νά μη ξαναπεράσῃ ἀπὸ δῶ, γιατὶ φοβᾶμαι.

Και ὁ Λεβέκ, πούτιαν γερός ναυτής, ἥλιοψημένος, μὲ γένεια δσαὶ καὶ κόκκινα, μάτια γαλανὰ καὶ χαμόρι σφέροκο, βγήκε ἥσυχα καὶ πλησίασε τὸν ἀλητην. Ἄρχισαν νά μιλοῦν. Ἡ μητέρα και τὰ παιδιά τοὺς ἔβλεπαν ἀπὸ μακρὰ μὲ ἀγωνία καὶ τρόμο.

"Ἄξαφνα είδαν τὸν ἄγνωστο νὰ σηκώνεται καὶ νὰ ἔρχεται μὲ τὸ Λεβέκ πρὸς τὸ σπίτι. Ὁ Λεβέκ, τρομαγμένη, ἔκανε νὰ κρυψτῇ, μὰ ἀντρος τῆς τῆς εἶπε :

— Δός του ἑνα κοιμάτι ψωμί καὶ ἕνα ποτήρι κρασί. Ἐχει νὰ φάει ἀπὸ προστές.

Οι δύο ἀντρες ! πήγαν στὸ σπίτι, ἀκολουθούμενοι ὑπὸ τὴν Μαρτέν και τὰ παιδιά. Ὁ ἀλήτης κάθησε κι' ἀρχισε νὰ τρώει, μὲ τὸ κεφάλι σκυμένο, κάτω ἀπὸ τὰ βλέμματα δῶν.

Η μητέρα ὅρθη τὸν ἔρωτας μὲ τὰ μάτια τῆς. Οι δύο μεγάλες της κόρες, στρηγμένες στὴν πόρτα, κάρφονταν ἀπάνω τὸν ἀχόρταγα βλέμματα και τὰ δύο μικρὰ καθιστούμενα μὲς στὶς στάχτες τοῦ τζακιού, είχαν παψει τὰ παιχνίδια τους, γιὰ νὰ δοῦν καλλίεργα ἀπὸ τὸν ξένο.

Ο Λεβέκ παίρνοντας μιὰ καρέκλα τὸν ρόπητος :

— Λοιπὸν ἔρχεσαι ἀπὸ μακριά;

— Ερχομαι ἀπὸ τὴ Σέτα.

— Μὲ τὰ πόδια;

— Να, μὲ τὰ πόδια. "Οταν λείπουν τὰ μέσα τι νέ κάνει κανείς;

— Και πού πήγαινες;

— Ερχόμουν ἔδω.

— Εέρεις κανέναν ἔδω;

— Μπορει νά ἔρω.

"Εστρωγε σιγά, ἄν και εἴταν πεινασμένος, καὶ ἐπίει μιὰ γουλιὰ κρασί ὑπὲρ ἀπὸ κάθε μπουκιά ψωμῖ. Τὸ πρόσωπο του εἴταν καταπονημένο, γεμάτο, ωυτίδες, βαθυλιασμένο παντού και φαινόντας νὰ εἶχε ὑποφέρει πολύ.

Ο Λεβέκ τὸν ωτήτη ἀξαφνα :

— Πώς σὲ λένε;

— Εκείνος ἀπάντησε χωρὶς νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια του :

— Μὲ λένε Μαρτέν.

Μιὰ ἀνατριχια πέρασε τὴ μητέρα. "Έκανε ἑνα βῆμα μπρός, σὰ νὰ ἥθελε νὰ δῃ καλλίεργη και στούθηκε ἀπεναντί του μὲ τὰ χέρια κρεμασμένο και τὸ στόμα ἀνοιχτό. Κανείς δὲν ἐλεγε πιά τίποτα. Ο Λεβέκ, ἐτὶ τέλους ξαναρώτησε :

— Είσαι ἀπὸ δῶ;

— Ο ἔνος ἀπήντησε :

— Απὸ δῶ είμαι.

Και καθὺς σήκωσε τὸ κεφάλι του τὰ μάτια τῆς γυναίκας και τὰ δικὰ του συναντήθηκαν ἀκίνητα μπερδεμένα, σὰ νὰ είχαν μπλεχτεν τὰ βλέμματα τους.

Ἄξαφνος ἔκεινη μὲ μιὰ φωνὴ ἀλλαγμένη, χαμηλή, τρέφιουσα, εἶπε,

— Εοὺς σαι ὁ πρῶτος μου ἀντρας;

— Να, ἔγω είμαι, ἀρθρωσε ἀργά ὁ ξένος.

Δὲν ἔσαλεψε διόλου κι' ἔξακολούθησε νὰ τρώῃ τὸ ψωμῖ του.

Ο Λεβέκ, περισσότερο ἐκπληκτός παρὰ συγκινημένος, ωτήσε :

— Εούς σαι, Μαρτέν;

— Ο ἀλλος ἀπήντησε ἀπλά :

Να, ἔγω είμαι.

— Ο δεύτερος σύζυγος ξαναρώτησε :

— Κι' ἀπὸ πού ἔρχεσαι;

— Ο πρῶτος ἀφηγηγήσε :

— Απὸ τὴν Ἀφρική. Εἴγαμε τρακάρει τότε, μὲ τὶς «Δυό Αδελφές», πάνω σ' ἔναν ψυφαλο. Σωθήμαμ μόνο τρεις. Ο Πικάρ, δ Βατινέλ κι' ἔγω. Ἐπειτα μᾶς ἐπιασαν οἱ ἄγιοι και μᾶς κράτησαν δώδεκα χρόνια. Ο Πικάρ κι' δ Βατινέλ πέθαναν. "Ένας ἄγγλος ταξειδώτης, μὲ πήρε μᾶς του περνῶντας και μὲ ξανάφεσε στὴ Σέτα.

Και νά μι !

Η Μαρτέν ἀρχισε νὰ κλαίῃ κι' ἔκρυψε τὰ μούτρα τῆς στὴν ποδιά της. Ο Λεβέκ εἶπε συλλαβιστά :

— Τι θὰ κάνουμε τώρα;

— Ο Μαρτέν ράτησε :

— Εούς σαι δ' ἀντρας της;

— Ο Λεβέκ ἀπήντησε :

— Να, ἔγω είμαι !

Κοιτάχτηκαν και σώπασαν,

Τότε δ Μαρτέν κοιτάζοντας τὰ παιδιά ποὺ ήσαν μιαζεμένα σὲ κύκλῳ γύρο του, ξεχώρησε τὶς δύο κόρες του και ωτήσε:

— Ο Λεβέκ εἶπε :

— Αύτες εἶν' οἱ δικές μου;

Δὲν σηκώθηκε κάν νὰ τὶς φιλήσῃ περιορίσατηκε μόνο νὰ πῇ.

— Θερ μου, πόσο μεγάλωσαν !

— Ο Λεβέκ ξαναρώτησε.

— Τι θὰ κάνωμε ;

— Ο Μαρτέν, μπλεγμένος, δὲν εἰτερε κι' αὐτὸς τὶ νὰ κάνουν. Τέλος εἶτε ἀποφασιστικά.

— Έγω θὰ κάνω διάλεις. Δὲν θέλω τὸ διδικο, οὔτε και τοὺς κανυάδες. Ήχω τρία παιδιά, εχει τρία, καθένας τὰ δικὰ του. Ή μητέρα διάλεις ουν' η δική μου; θὰ κάνω αὐτὸς πού σ' ἀρέσει μά τὸ σπίτι είνε δικά μου, γιατὶ ὁ πατέρας μου μού τ' ἀφήσει, γιατὶ ἔχω γεννήθει ἐδώ και γιατὶ ἔχω τὰ χαριά του στὸ συμβολαιογράφο.

— Η Μαρτέν απέβαλε πάντοτε. Οι δύο κόρες είχαν πλησιάσει και κοιτάζαν μ' ἀνησυχία τὸν πατέρα τους.

— Ο Μαρτέν εἶχε τελειώσει τὸ φαῖ του. Τώρα ωτούσε κι' αὐτὸς :

— Τι θὰ κάνουμε ;

— Ο Λεβέκ εἶχε μιὰ ιδέα :

— Πρέπει νὰ πάμε στὸν παπᾶ, αὐτὸς θ' ἀποφασίσῃ.

— Ο Μαρτέν οπωρώθηκε και καθὼν προχωρήσει πρὸς τὴν γυναικά του, ἔκεινη φίλητη στὴν ἀγκαλία του μὲ λαγκιούν :

— "Αντρα μοι! Εσύ σε; Μαρτέν, φιοχέ μον Μιριέν !

Και τὸν κροτούδο μέσο στὴν ἀγκαλία της. Μιὰ πονή της θύμιζαν τὰ είκοσι της χρόνια και τὰ πρώτα της σφιχταγκαλισμάτα.

Ο Μαρτέν, συγκινημένος κι' αὐτὸς θ' ἀποφασίσει. Εκείνης τὴν διάλειξε στὴν ἀγκαλία της δεύτερης κόρης τους.

— Φιλέτης τὸν πατέρα σας !

— Εκείνες ἐπλησίασιν μαζί, μὲ στεγνά μάτια, ἐκπληκτες κάπως, φοβισμένες. Και τὶς φίλησε και τὶς δύο στὰ μάγοντα τους.

— Επειτα εὶ δύο ἀντρες βγῆκαν μαζί. Καθὼν περνούσαν ἀπὸ τὴ ταβέρνα οἱ Δεύτερης εἶπε :

— Τι λές; Να πιοῦμε κανένα;

— Κ' ἔγω αὐτὸς λέω, απάντησε οἱ Δεύτερης :

— Μπορει είναι σα, Μαρτέν;

— Ο Μαρτέν απάντησε :

— Να, ἔγω μια !...

ΤΡΕΛΛΑ ΤΡΑΓΟΤΑΙΔΑ

Τρανταφυλλά καμάρωνε

— Τρανταφυλλά τ' Αποίλη —

μὲ τὰ τρανταφυλλά της,

τὴν ὥρα πού' η ἀγάπη μου

— ἀγάπη Ζηλεμένην

ἔδιεβανε σικη της.

— Σὰν είδεν ἡ τρανταφυλλά

τὰ κόκκινα της χειλὶ

ἔρραγιοι ή καρδιά της,

και' σ'αντ' ἐπόρειας η αυγή

τὴν ηδαν μαραμένη

μὲ τὰ τρανταφυλλά της.

— Ιππ. Λεών

— Οι εντὸς τοῦ στήθους εἰσεχώρησε

δὲν φεύγει πλέον, ἀλλὰ πλέκει φωλεάν

εἰσι φιλία, ἔρως, μίσος η στοργή.

Σ. Π. Λάμπρος

— Η δόξα μνε πόνων

επὶ γῆς δὲν ἀποκινάται.

I. Καμπούρογλους

— Αν κωφεύσωνται εἰς τ' ἀληγ οι κρατούντες τῆς ήμερας

πλήγη και τῆς δικαιοσύνης δὲν κωφεύει ο θεός.

A. Βλάχος

— Ο πανδαμάτωρ χρόνος τὰ πάντα μεταβάλλει

I. Καραδούτσας